רבי אומר למה יצא מעשר מעתה. דסבירא ליה לרבי דמשום כל

לא איקרו קרבן ודבר שבחובה דקא

ממעט ר"ש מיניה עולה הבא מו

המותרות סבירא ליה לרבי מותרות

לנדבת לבור אזלי ים ומרישא דמתני׳

נפקא לן דאין תמורה בלבור ושותפות

נמי מלא ימיר לשון יחיד: (ג) לפי שילא מעשר לידון בחמורת שמו.

דכתיב לעיל מיניה זי ולכל מעשר

ומרבינן ה) מוכל לרבות שאם קרא

לעשירי תשיעי ולחחד עשר עשירי

שח שניהן קדושין והיינו תמורת שמו

הלכך אילטריך למכתב נמי אם

המר ימירנו לידון בתמורת גופו שו אם

העמיד בהמת חולין אצל מעשר ואמר

זו כזו נתפסת בתמורה דאי לא כתביה

ה"א לא עביד תמורה כדאמרינן לקמן

דבר שחיה בכלל וילא לידון בדבר

חדש דהיינו חידוש תמורת שמו שחינה בכל הקדשים יו והוי אמינא אין

לד בו אלא חידושו יח ממורת שמו אבל

תמורת גופו לא להכי אהדריה קרא

וילא לידון בתמורת שמו וגופו:

תמורת שמו קריבה. כדאמרינן

בשילהי בכורות (מה.) הבקרי לרבות

אחד עשר לשלמים: חמורת גופו אינה

קריבה. כדאמרינן בפירקין לעיל (דף

ה:) גמר העברה העברה מבכור

ובבכור כתיב יש הן" הן קריבין ואין תמורתן קריבין: סמורם שמו נגחלם.

דשלמים היא ושלמים נגאלין כשנופל

בהן מום: תמורת גופו אינה נגאלת.

דכתיב הוא ותמורתו יהיה קדש לא

יגמלח: תמורת גופו חלה מע"פ שמינו

ראוי. כגון בעל מום מאי טעמא

כמעשר דחל על בעל מום ונפקא

מינה לאכלו בקדושת מעשר שלא

קבד א מיי׳ פ״ה מהל׳ פסה״מ :סל״ט יטר"ט. קבה ב מיי' פ"ז מהל' ערכין הל"ו:

מוסף רש"י

ונתכפר באשם אחר. שאבד אשם שני זה שחילל הראשון עליו ונתכפר באחר ואח"כ נמלא זה

חים חים מנית ישרהו חשר יקריב קרצו לכל נדריהם וגר לרלוגכם תמים זכר בבקר בכבשים וצעוים מדלא כתיב לרצוכם תמים זכר ולישחוק, לימדך שאין מקפיד על תמות חכרות אלא על אלו על תמות חכרות אלא על אלו על מנוע זוכרות מנט על מני (קדושין בד:). ואין תמות וזכרות בעופות. צבהמה כמיב ממים זכר אבל עופות לא כמיב ביה לא ממים ולא זכר, הלכך לא פקלי ביה ממים ולא זכר, הלכך לא פקלי ביה מומין קטנים כגון דוקין שבעין, אלא מומיו גדולים כגוו מחוסר חכת מוומין גדונים בגון מחוסר אבר, וטעמא משום הקריבהו גא לפחמך (חודיין בג). מגדחתם ונסכידהם בלילדה. דאע״ים שמקריבין הקרבנות ביום, יכולין להביא המנחות והנסכים בלילה לחברית במתחת ההתפכם פרכים (תענית ב:) דמנחת נדה. מנחתם בלילה (מנחות נדה. מנחתם ונסכיהם למחר. דקי"ל (זכמים מד.) אדם מביא זכחו היום ונסכיו מכאן ועד עשרה ימים, ונפקא מכסן ועד עשרה ימים, ופקח לן מהא דאמר מר ומנחחם ונסכיהם ימירי דכמיב בקרבנות החג, להכי כמיבי (שם 19.5) אם הביא היום זבח יכול להקריב נסכיו למחר ובלבד שלא יקדשו מכלי למחר ובלבד שלא יקדשו מכלי מאתמול, דאי קדשי נפסלין בלינה, כדתניא במסכת מעילה (ט.) הדשו כתומים בתקנת ונעים (כן) קשם בכלי הוכשרו ליפסל בטבול יום ובמחוסר כפורים ובלינה (מנחות מד: וכעידו שם בב... דבקדשים לילה אחר היום. דכמיב (ויקרא ז) ביום קרבנו יאכל (ויקרא ז) ביום קרבנו יאכל לא יניח ממנו עד בקר, אלמא לילה שלאחריו קרי יום קרבנו על הבקר (חולין פג). מבוא על הבקר (חולין פג). מבוא השמש. אחר שבא השמש (מנחות בוז. בנון הקומץ הלבונה בו'. קומן ולפונה וכל הקרצמת דרכן קומן ולפונה וכל הקרצמת דרכן ליקרב ציום, דנפקא לן מציום צותו במ"כ, ולא יצא מאותו כלל אלא אברי עולה שהמיכן הכתוב צלילה, דכתיב על מוקדה, וגו'. אברים דמיב ענ תוקדה, וגר. מכרים ופדרים דרמיב ענ תוקדה, וגר. מכרים ופדרים דרכן ליקרב בלילה מהאי קרא גופיה נפקא במ״ר (שם). עם בא השמש. קודם ביאה השמש (שם). כל הקרב ביום. כגון המנחות והלצונה והדם והקטורת יומא כפי: כגון סתס קרצעת (יומא בפי: כגון סתס קרצעת (תנחות ק.). אין קדוש אלא ביום. קדום כלי שרת ביום ויקדם קדוםת הגוף (יומא שם) שלם נתנו כלי שרת ביום כלי שרת ביום כלי שרת מקדשו (מנחות שם). וכל הקרב בלילה. כגון מנחת נסכים (שם) דאמר מר ומנחתם ונסניהם אפילו בלילה (יומא שם). קדוש בלילה. קדוש בכלי שרת קדושת

שינויי נוסחאות

הגוף אם נתנו בהן בלילה (שם).

א] נ״א בקלת ספרי יד בהאי שמעתתא הכין ר׳ אומר למה יצא מעשר מעתה לפי שיצא מעשר תעקר תעתוף לפי שיצא מצשר לידון בתמורת שמו ותמורת שמו ולחלק בין תמורת שמו לתמורת גופו תמורת שמו קרינה ותמורת גופו אינה קרינה, תמורת שמו חלה על דבר הראוי מתורם גופו חלה אפילו על דבר מר לידון בתמורת שמו מנלן . דת״ר מנין שאם קרא לתשיעי

עשירי ולעשירי תשיעי ולאחד יקורים ין תל כל מעשה. ותמורת גופו דכתיב ואם המי ימיר והיה הוא ותמורתו יהיה קודש לא ינאל, ותמורת שמו קריבה דתניא בקר לרבות י"א לשלמים, תמורת גופו אינה קריבה דגמר עברה עברה מבכור, תמורת שמו ננאלת מאי טעמא מכח שלמים וכי שלמים דנגאלין תמורתן כשלמים תמורת גופו אינה נגאלת דכתיב ביה לא יגאל, ותמורתו כמעשר, תמורת שמו חלה על דבר

רבי אומר דמה יצא מעשר. דקבירא ליה לרבי דלקרבן יחיד 🏻 ודבר שאינו בשותפות. כדפרישית לעיל (ע"א) יהיה לך ולא של שותפות: ולמעוטי לבור ושותפין לא אילטריך שהרי כל הפרשה דתמורה בלשון יחיד נאמרה ולמעוטי נמי קדשי בדק הבית לא אינטריך דלא הנילא אינטריך דקרבן יחיד מלא ימיר [ויקרא מ] נפקא דמשמע לשון יחיד איקרו קרבן ולמעוטי נמי עולת מותרות לא אינטריך דקסבר עולת

מותרות לנדבת לבור אזלי ופשיטא דלא עבדי תמורה כך פרש"י ש עוד י"ל דסבירא ליה דעולת מותרות לנדבת יחיד אזלי וסבר כרבי אליעזר לעושה תמורה: לדון בתמורת גופו. דס"ד דחין עושין כלל תמורה משום דינה לדוו בדבר החדש כדמפרש הש"ם אי נמי לדון בתמורת גופו לומר דחלה על דבר שאינו ראוי ושניהן פירש רש"י: תמורת שמו. היינו אם קרא לעשירי תשיעי ולתשיעי עשירי ולאחד עשר עשירי דקיימא

לן (בכורות דף ס.) דשלשתן מקודשין:

הדרן עלך הכל ממירין

ודבר שאינו בא בשותפות [א] אורבי אומר למה יצאת מעשר מעתה לידון בתמורת שמו ובתמורת גופו 🗈 לומר לך תמורת שמו קריבה תמורת גופו אינה קריבה תמורת שמו נגאלת תמורת גופו אינה נגאלת תמורת גופו חלה על דבר הראוי ועל דבר שאינו ראוי ותמורת שמו אינה חלה אלא על דבר הראוי בלבד אמרי סמשום דרבי רחמנא דאית ביה תמורת שמו איגרועי איגרע אין דאמרינן מאי דרבי רבי ומאי דלא רבי לא רבי והא מהיכא תיתי אמר רב הונא בריה דרב יהושע משום דהוה דבר הבא לידון בדבר החדש ואין בו אלא חידושו בלבד אמר ליה רב נחמן בר

יצחק לרכא לרכי שמעון דאמר מדכר הכא בחובה עולת חובה היא דעבדה תמורה הא עולת נדבה לא אמר ליה עולת נדבה גמי כיון דקבלה עליה עבדה תמורה ולא נצרכה אלא לעולה הבאה מן המותרות מאי קסבר אי קסבר ים לה "כמאן דאמר מותרות לנדבת צבור אזלי פשימא דלא עבדה תמורה הא אין תמורה בצבור אלא רבי שמעון סבירא ליה כמאן דאמר מותרות לנדבת יחיד אולי מאן שמעת ליה האי סברא ח רבי אליעור הא שמעינן ליה בהדיא דעבדה תמורה דתניא עולה הבאה מן המותרות עושה תמורה דברי רבי אליעוֹר רבי שמעון סבר לה כותיה בחדא ופליג עליה בחדא פדרבי אליעזר סבר עולה הבאה מן המותרות עושה תמורה ואיהו סבר אין עושה תמורה אי הכי ׄיש דבעיא רבי אבין יּבהפריש אשם להתכפר בו והמיר וּנֹּוֹ בוּ ישונתכָפר באשָם אחר וניתק זה לעולה מהו יושיחזור וימיר בו אליִבא דמאן . דו אילימא אליבא דר"ש הו הא אמרת רבי שמעון סבירא ליה עולה הבאה מן המותרות אין עושה תמורה רבי אבין הכי קמיבעיא ליה אי משכחת תנא דקאי כר"ש דאמר אין ממירין וחוזרין וממירין ום"ל כרבי אליעזר דאמר עולה הבאה מן המותרות עושה תמורה מהו שיחזור וימיר בו יש בשני גופין וקדושה אחת מאי ואם תימצא לומר קרושה אחת (6) ים (או לא) אלא שתי קרושות

וגוף אחד מאי תיבעי: הדרן עלך הכל ממירין

ישחט באיטליז ולא ישקל בליטרא: סמורם שמו אינה חלה אלא על דבר הראוי. ליקדש קדושה גמורה כשאר קדשים שאינן חלים כשקדם מומן להקדשן: וקפריך משום דרבי ביה רחמנא דעביד סמורם שמו איגרועי מיגרעא. דלא חיילא על בעל מום ס הא כ"ש דבעי למיזל ביה טפי לחומרא הואיל וחמור כל כך דאיתיה בתמורת שמו: מאי דרבי רבי. וקרא לא רבי אלא מידי דחזי לשלמים כדקתני הבקר לרבות "א לשלמים: מהיכא סיסי. דאמרינן הכי: דבר החדש. ממורת שמו: ליש לישנא אחרינא (ד) לש נתפרש שמו שאינה חלה ליש אלא על דבר הראוי. וסברא היא משום דאחמרא כשאר שלמים איגרועי מיגרע תמורת גופו איצטריך קרא לרבויי: ומשני אין דאי לא כסב ביה יש אמרינן למאי דרבי רבי כו' והא מהיכא סימי. דלימא הכי דהא אינה מן המדות שהתורה נדרשת בהן ואכתי למאי כתביה (ה) לידון בדבר חדש ים בתמורת שמו אין לך בו אלא חידושו להכי איצטריך לרבויי. והכי עיקר דללישנא דלעיל איכא תרי פירכי חדא דמאי קאמר למאי דרבי רבי לאו מילחא לאוקומה הכי דהא תמורת שמו דקדשה איתרבי מוכל מעשר בקר ולאן ולא משמע אלא סתמא בין תם בין בעל מום ומאי דרבי מהבקר לא רבי אלא להקרבה דלא מימא מו דלדייניה בתמורת גופו ועוד דקא פריך יחו ליה מהיכא מימי ואין זה לשון הש"ס הואיל ואוקים דודאי מיגרע גרעא דלמאי דלא רבי לא רבי הוה ליה למימר מנא לך הא דאמרינן הכי אבל להאי לישנא מישחמע שפיר מהיכא חיתי כלומר מהיכא אחיא לי דלימא הכי כש דאלרכה קרא לרבוייה: דקיבלה עליה. שיקריבנה ואע"ג דאמר הרי זו: מוסרום. כגון אשם שניתק לרעייה דדמיו קריבין עולה וכגון הפריש מעות לחטאתו ואשמו וניתותרו מביאש באותן דמים עולה דוהו מדרש יהוידע הכהן כל הבא ממותר חטאת וממותר אשם ילקח בהן עולות הבשר לשם והעורות לכהנים בפרק ולד חטאת (לקמן דף כג:): לנדבח לבור אולי. לשופרות: לנדבק יחיד. הבעלים עלמן מביאין בדמים עולה ואינה עולה להן לחובתן אלא לשם דורון הוא: רבי אליעור. דאית ליה מותרות לנדבת יחיד אזלי בפרק ואלו קדשים (לקמן דף כ:) תמורת אשם ולד לא תמורה ולדן ולד ולדן עד סוף העולם ירעו עד שיסתאבו וימכרו ויפלו דמיהן לנדבה לשופרות רבי אליעזר אומר יביא בדמיו עולה: סבר לה כווסיה בחדא. דמותרות לנדבת יחיד אזלי דלהכי אלטריך למעוטיה מחמורה: אי הכי. דלרבי שמעון לשנשעולת 🗓 הבהמה מוחרות לא עבדה 🗓 חמורה ואפילו לא אמיר בה מעיקרא לא מלי אמיר בה השתא לחדעולה הבאה מן המותרות היא: ו**חללו על אחרם.** אי נמי נתכפר באשם אחר כו' כדפרישית לעיל בפירקין [ט:]: **מהו שיחוור** וימיר. דהיכא אמר רבי יוחגן אליבא דרבי שמעון אין ממירין וחוזרין וממירין היכא דקאים בקדושתיה אבל כגון קדושה אחרת לה לימא דמימר או דילמא ל"ש: אי אליבא דרבי שמעון ממעשר ילפיגן. לים לימא דמימר או דילמא ל"ש: אי אליבא דרבי שמעון ממעשר ילפיגן. לים כלומר הא [ח] דגמר ר' שמעון ממעשר דבר שבחובה לאפוקי עולת ליו מותר דלא עבדה תמורה: ליו אי משכחם סנא. דסבירא ליה כרבי אליעזר וכר׳ יוחנן דאמר לעיל [ע.] אליבא דר"ש אין ממירין וחוזרין וממירין כו": בשני גופין וקדושה אחם מאי. דהיינו הפריש אשם להתכפר בו והמיר בו והומם וחיללו על אחר: אלא שהי קדושום וגוף אחד. דהיינו נתכפר באשם אחר ונמלא ראשון האבוד וניתק לעולה: סיבעי. לשון ירושלמי כמו חיקו בלשון בבלי:

הדרן עלך הכל ממירין

ברבר החדיש. דתמורות שמו קרבה ונגאלת מה שאין כן בתמורות שמו קרבה ונגאלת מה שאין כן בתמורת ושו ונגאלת מה שאין כן בתמורת גופו הילכך אין לך בו אלא חדושו בלבד: ולא נצרכה. ההיא דקאמר ודבר שבא חובה: אלא לפעוםי עולה הבאה מן המותרות. כגון שהפריש מעות לחובתו וניתותרו מהן דההיא לא עבדא תמורה זהא אמרי רבנן מותרות לנדכת ציבור אזלן וציבור לא עבדי תמורה: וניתק, זה ראשון לעולה משום דנמצא לאחר ככרה והיינו עולה הבאה מן המותרות הא קא מיבעיא ליה אי משכחת הנא דקאי כריש אליבא דרי יוחנן דאמ׳ אין ממירין וחוזרין וממירין כמירין שהיינו עולה הבאה מן המותרות הא קא מיבעיא ביי משכחת היינו עולה הבאה מן המותרות הא קא מיבעיא ביי משכחת היינו עולה הבאה מן המותרות הא קא מיבעיא ביי משכחת היינו עולה הבאה מן המותרות הא לא מיבעי היינו שונה בייש אלים איינו שונה בייש אלים איינו היינו עולה הבאה מן המותרות הא קא מיבעיא בייש משכחת היינו עולה הבאה מן המותרות הא קא מיבעיה בייש מייש מייש היינו עולה הבאה מן המותרות היינו עולה הבאה מן מייעון מותרות היינו עולה הבאה מן המותרות הא לא מייעון מייעות היינו עולה הבאה מן מייעות הייעות היינו עולה הבאה מן מייעות היינו עולה הבאה מן מייעות היינו עולה הבאה מן מייעות הייעות הוב מותרות היינו עולה הבאה מותרות הייעות הייעות היינו עולה הבאה מן מייעות הייעות הייע

שבור בתמורת שמו. ע" בהשמטות כסוף המסכת: לנדבת יחיד אולי. גליון ומביא נסכים ומ"ד לנדבת צבור אין בה סמיכה כמו משל צבור: מהו שימור בו. אליבא דמאן איבעי ליה דמסתמא לית ליה כמ"ד ממירין וחזורין וממירין: ס"א הא דבעי ר" אבין הפריש אשם להתכפר בו והומם וחללו א"נ נתכפר באחר וניתק הראשון לעולה מהו להמיר בו, אליבא דמאן קא מבעיא ליה אי אליבא דר" שמעון הא ממעשר יליף אפילו חדא תמורה נמי לא עבדא, ר" אבין אליבא דר" אליעזר קא

ל) ושבועות כה:ז. ב) ולעיל ט.ז. יו) נשנעות פטין, ט נעיר טון, ג) נשייך לע"א], ד) נייקרא כון, ס) נבטרות ס:ן, ו) נייקרא גן, ז) נכמדבר יחן, ח) נייקרא כון, ט) עיין רש״ק,

הגהות הב"ח

(A) גמ' ואם תימלא לומר קדושה אחת אלא כל"ל ותיבות או לא נמחק: (ב) רש"י ד"ה רבי אומר וכוי מנממ, נ"צ זהו פיי נפי גיי שניה דגרס רש"י מאי רפי ור"ש כו': (ג) בא"ד לשון יחיד הס"ד ואח"כ מ"ה לידון בתמורת שמו כו' לפי שיצא מעשר: שבוו בו לפי שיבא מעפר.

(ד) ד"ה דבר החדש וכוי נתפרש.

נ"ב ר"ל נתפרש כוי כך הוא

קושית הגמי של אמרי כוי:

(ד) ד"ה ומשני וכוי למאי כתביה הס"ד ואח"כ מ"ה לידון בדבר הסתיד המחייב מיים כידון בדבר חדש בתמורת גופו מ"ב ר"ל שתמורת גופו חל אף על שאינו ראוי כמו מעשר וק"ל וכן כתבו החוס':

הגהות הגר"א

[א] גם' ר"א למה כו' מעתה קאי על והלא כבר כו': [ב] שם לומר לך. נ"ל דהוא כמו ועוד . כמ"ש תוס' ד"ה לדון א"ג כו': [ג] שם בו ונתכפר. גרש"י בו [ג] שם כו ונתכפו. גוש" כ והומס וחללו על אחר נחכפר [ר] שם אילימא כו'. גירש" דר"ש ממעשר ילפינן: [ה] שם כא אמרת עד תמורה ל"ג רש"י: הא אמרת עד מעווה לייג בייה: הבהמה [1] רש"י דייה אייה. הבהמה מוסרום. צייל הבא מהמוסרות: [1] בא"ר מעורב. הפייד. ואפיי לא כוי. הוא שייך אחר דייה אי אליבא כוי: [ח] ד"ח אי דגמר. צייל גמר:

רבינו גרשום אמר ר' להכי יצא מטשר לירוו

בתמורת שמו ותמורת גופו. דתמורת שמו דמעשר קרבה ותמורת גופו לא קרבה והיינו לחלק: תמורת שמו קרבה. היינו תמורת שמו כדמפרש לקמן מנין . שאם קרא תשיעי עשירי ולעשיר זמונטי ולאחד טמור טמורי חמונטי צשר קרב שלמים ועושה תמורה ומנלן דקדשי מדכתיב כל מעשר מרכויא דכל: ותמורת גופו. היינו מוברא וכל דותם הדגום המנה תמורתו ממש אינה קריבה דגמר מעשר עברה עברה מבכור וכתיב :בכנור קדש הם הם ולא תמורתן: תמורת שמו נגאלת. מ״ט משום רשלמים נגאלין כשאר קדשים יתמורת שמו שלמים הוי ויש להז יין דשלמי׳: תמורת גופו אין גאלין. דכתים במעשר לא יגאל יתמורתן נמי [כיוצא בו]: תמורת נופו חלה על דבר שאינו ראוי לקרבן. כגון בעל מום דכתיב לא אאתנן ומוקצה ונעבד דקי״ל דכל שאין המום פוסל בו אין דבר י. זרוה וט"ז פוסל רו: וחתורה ערוה וע"י פוסל בו: והמורת שמו אין חלה אלא על דבר הראוי. ליקרב שלמים: אמרי מאי האי משום דרכי רחמנ' במעשר דאית ביה תמורת שמו איגרועי איגרע. האי תמורת שמו מתמורת גופו ראילו תמורת גופו חלה על בעל מאי דרבי בתמורת שמו רבי כגון . יקרבה ונגאלת כשלמים ומאי . ילא ררי (למיחל על דרר) שאיוו דלא רבי (*ומיזול על דב*ר) שאינו ראוי לא רבי: וה**א מהיכא תיתי.** דאמרינן מאי דרבי רבי ומאי דלא יבי לא רבי אימא רבי לכל מילי: אמר רב הונא משום שיצא לידוו

קין ב-1. מבעיא קא מבעיא ליה אי ס"ל לר' אליעור כר"ש דאמר [אין] ממירין וחוורין ממירין אלא בההיא גופא קדושה: אלא שתי קדושות וגוף אחד מאי תיבעי. גליון והוא לשון הירושלמי כאלו אמר תתעורר לשאול לחכמים רבים אשר תעמוד בו על האמת והוא במקום תיקו האמור בתלמוד. הר"מ המעילי: רש"י ד"ה ר"א ובו' יביא בדמיו עולה. עי בהשמטות